

Dosarul nr. 3ra-513/2023
2-21153444-01-3ra-26052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V.Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh.Mîra, I.Dutca, D.Băbălău)

Î N C H E I E R E

07 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului depus de Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Malai Vitalie, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, terț Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” cu privire la anularea refuzului și obligarea la radierea notării acțiunii în justiție din Registrul Bunurilor Imobile, împotriva deciziei din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 octombrie 2021, CAV „Sigur-Asigur” SA a depus acțiunea în procedura contenciosului administrativ împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, terț SRL „Boghian” privind anularea refuzului și obligarea la radierea notării acțiunii în justiție din Registrul Bunurilor Imobile.

În motivarea acțiunii, reclamantul CAV „Sigur-Asigur” SA a indicat că, la data de la data de 11 iunie 2021 în Registrul Bunurilor Imobile, la terenurile cu numărul cadastral XXXXX și XXXXX ce-i aparțin cu drept de proprietate, a fost notată eronat acțiunea în justiție la cererea SRL „Boghian” în temeiul cererii de concretizare nr. 11114 din 09 iunie 2020, motiv pentru care, prin cererea din 03 septembrie 2021 a solicitat pârâtului radierea notărilor menționate. Prin răspunsul din 27 septembrie 2021, IP „Agenția Servicii Publice” a refuzat radierea, totodată, a explicat motivele de fapt și de drept, urmare a cărui fapt a fost sesizat registratorul în ordine ierarhică. Totodată, prin Decizia registratorul Gușanu Aliona, din cadrul IP „Agenția Servicii Publice” nr. 11/07/495/2021/98/2021 din 04 octombrie 2021 a fost dispusă menținerea deciziei de refuz la efectuarea modificărilor în Registrul Bunurilor Imobile pentru terenurile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX.

A menționat că, terțul SRL „Boghian” susține că, a procurat în anul 2007 în temeiul unor contracte neautentificate notarial de la SA „Agat” pretinse bunuri imobile - „sectoare” de tunel de comunicații care nu erau înregistrate în Registrul Bunurilor Imobile și nu aveau nici un act legal ce ar identifica locația lor, și anume, două „sectoare” cu locația neidentificată legal din tunelul de comunicații (rețele

ingineresti) care a fost privatizat de către SA „Agat”, în procesul de privatizare a uzinei „Compex”. În temeiul acestor convingeri eronate că ar deține pretinse „bunuri imobile”, SRL „Boghian” a solicitat anularea în parte a contractului de privatizare a terenului aferent de către SRL „Rufi-Expres” în anul 1999 în partea pretinsei suprapunerii peste sectoarele de tuneluri respective (procurate de SRL „Boghian” în anul 2007, după opt ani de la procurarea terenului de către SRL „Rufi-Expres”) și a altor acte succesive, cauză care deja a fost soluționată de către toate instanțele în ordine ierarhică, cu respingerea pretențiilor nejustificate ale SRL „Boghian”.

A notat că, pârâtul eronat a aplicat notarea acțiunii în justiție pentru terenurile cu numere cadastrale care nu au nimic comun cu acțiunea în justiție înaintată de partea interesată, iar în deciziile contestate nu se regăsește nici o motivare la acest subiect, fapt care determină de a declara nulitatea actelor contestate ca emise prin abuz al autorității, care a depășit obiectul cererii și a dreptului pretins.

A relatat că, la data de 11 iunie 2021 în Registrul Bunurilor Imobile la terenurile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX a fost notată greșit acțiunea în justiție la cererea SRL „Boghian”, în temeiul cererii de concretizare nr. 11114 din 09 iunie 2020 cu care reclamanta nu este de acord și în acest sens a solicitat radierea notărilor din Registrul Bunurilor Imobile.

A accentuat faptul că, problema nu este una de moment apărută, dar durează mai bine de 13 ani, primele acțiuni fiind finalizate deja, acțiuni care au parcurs toate etapele și căile de atac, iar pretinsa nouă acțiune denumită concretizată este doar o schimbare cu locul a unor noțiuni care, în esență, nu schimbă șirul evenimentelor sau drepturile la care se pretinde. În toate cazurile dreptul de proprietate asupra terenurilor CAV „Sigur-Asigur” SA este confirmat incontestabil. Astfel, pe proprietatea reclamantului, și anume, terenurile cu numerele cadastrale XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX și a vecinilor legali ai reclamantului, înregistrați în cadastrul bunurilor imobile, au activat întreprinderile de stat, care au fost supuse privatizării. Istoricul acestor tranzacții pârâtul le deține în dosarele tehnice și cadastrale, cât și toate contractele, planurile cadastrale, actele de transmitere-predare a proprietății statului.

Conform adevărului de privatizare nr. 44/03 din 26 iulie 2002, patrimoniul de stat restant (uzina „Compex” lichidată) activ și pasiv a fost transmis la SA „Agat”. Într-adevăr actul indicat operează cu noțiunea de „tunel de comunicații” (ca bun accesoriu), astfel, conform actului estimativ de evaluare a patrimoniului de stat a fost inclus și tunelul de acces cu o locație nedeterminată și fără acte de recepție finală (obiect nefinalizat, deci materiale de construcție) cu o anumită valoare în calitate de bun și nu bun imobil. Prin urmare, la momentul privatizării acestor bunuri imobile nefinalizate și fără locație determinată (tunel), terenurile ce deține cu drept de proprietate privată aparțineau la CAV „Sigur-Asigur” SA care le-a procurat legal de la societatea comercială SRL „Rufi-Expres”.

A precizat că, la data de 28 decembrie 1999, Primăria mun. Chișinău a vândut SRL „Rufi-Expres” terenul cu numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 4,670 ha, de pe adresa XXXXX, care ulterior a fost procurat de către CAV „Sigur-Asigur” SA, amândouă contracte fiind autentificate notarial și înregistrate în Registrul cadastral al bunurilor imobile.

A specificat că, pretensele porțiuni de tuneluri de comunicații ale SRL „Boghian”, au adresa XXXXX și nicidecum nu adresa XXXXX, deci, ar putea fi

dislocate la o distanță de cel puțin 600 m de la terenurile ce aparțin reclamantului, iar terenurile cu numerele cadastrale XXXXX, XXXXX în general nu au nici o atribuție fiind totalmente separate și nici pe departe nu au legătură cauzală cu preținsele „tuneluri”.

A declarat că, conform actului de dispoziție emis de Judecătoria Ciocana din data de 15 octombrie 2015, s-a respins atât acțiunea privind recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare a tunelului nr. 79 din 18 septembrie 2007, cât și acțiunea reconvențională a SRL „Boghian” prin care s-a solicitat recunoașterea nulității actelor juridice de înregistrare și divizare a terenului cu numărul cadastral XXXXX, recunoașterea dreptului de înregistrare a sectorului de tunel nr. 2 și tunel nr. 1 în Registrul cadastral de stat după SRL „Boghian”, cu atribuirea terenului aferent conform schemei de amplasare coordonată cu SA „Agat”.

Astfel, instanța în hotărâre a reținut că în cadrul acestui litigiu, reprezentantul SRL „Boghian” a depus numeroase cereri de concretizare, de extindere sau de completare cu noi cerințe și acțiuni, dar care în esență erau aceleași fiind toate respinse de instanță, decizii menținute de Curtea de Apel Chișinău și Curtea Supremă de Justiție. Reieșind din cele indicate, constată în coroborare cu cererea precizată din 09 iunie 2020, notată la data de 11 iunie 2021 că, această cerere se referă la aceleași cerințe, în privința cărora instanța de judecată deja s-a expus și le-a respins prin hotărârea din 15 octombrie 2015 irevocabilă și definitivă.

Totodată, a comunicat că, la data de 21 decembrie 2017 a fost emisă încheierea Judecătoria Chișinău prin care s-a încetat procesul și toate pretențiile ale SRL „Boghian” au fost respinse, încheierea fiind menținută de decizia Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2018, ambele existente la dosarele cadastrale ținute de IP „Agenția Servicii Publice”.

Reclamantul a mai susținut că, nu poate distinge ce acțiune a notat SRL „Boghian” în Registrul Bunurilor Imobile și care cerință a solicitat să fie notată în temeiul art. 461 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, acțiune în efectuarea înregistrării, în justificare, în anulare, în rectificare, invocând totodată că, registratorul verifică dacă acțiunea în justiție solicitată spre notare este formulată în cererea de chemare în judecată, iar pentru notarea acțiunii în justiție, registratorul va selecta din clasificatorul sistemului informațional tipul corespunzător al acesteia.

A punctat că, prin prima cerință din cererea precizată se solicită declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr. 150-d din 12 august 1999 din motiv că un asemenea contract nu a fost temei de înregistrare a terenului și dreptului de proprietate asupra acestuia în registrul bunurilor imobile. Astfel, conform datelor din cadastrul bunurilor imobile contractul a fost încheiat între Primăria mun.Chișinău și SRL „Rufi Expres” la data de 28 decembrie 1999 cu numărul 4161 autentificat de notarul Maslova Galina. Or, nu poate fi opozabilă reclamantului și urma ca cererea de notare să fie respinsă, mai mult ca atât, nu are nici o referință la terenurile cu numerele cadastrale XXXXX, XXXXX.

A enunțat că, SRL „Boghian” a solicitat anularea în parte a actelor juridice și anume asupra porțiunii de teren aferent materialelor sale de construcție, prin urmare nu este clar cum registratorul a identificat acea porțiune din terenul pentru care i se solicită anularea actelor juridice și, în special, în privința terenurilor cu numerele cadastrale XXXXX, XXXXX asupra cărora s-a aplicat acțiunea în justiție, luând în considerare faptul că, chiar și conform pretențiilor neîntemeiate și

eronate ale SRL „Boghian” terenurile cu numerele cadastrale XXXXX, XXXXX cu certitudine nu au nici o suprapunere cu pretinsul tunel sau material de construcție cu locație neidentificată.

A mai explicat că, a doua cerință din cererea precizată este declararea nulității absolute a înregistrării terenului în partea ce se referă la porțiunile de teren aferente tunelului, evident această cerință nu are nici o tangență cu terenurile XXXXX, XXXXX. Astfel, registratorul trebuie să verifice conform art. 461 din Legea cadastrului bunurilor imobile, dacă acțiunea vizează bunul sau dreptul înregistrat, or, acest drept nu este indicat în cerința reclamantului.

A subliniat că, a treia cerință din cererea precizată este declararea nulității absolute a contractului nr. XXXXX. Or, un asemenea contract nu există, nu este înregistrat și opozabil în Registrul Bunurilor Imobile cu asemenea număr și fără de dată, iar, contractul de vânzare-cumpărare dintre SRL „Rufi-Expres” și CAV „Sigur-Asigur” SA este cu numărul 3891 din data de 27 decembrie 2005.

A indicat că, în avizul din 03 februarie 2021, IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul cadastral s-a expus deja că identificarea pretinselor bunuri în urma examinării actelor depuse și inspectării la fața locului nu a fost posibilă.

A invocat că, dincolo de aspecte indicate și erorile evidente și incontestabile admise de SCT Chișinău, prin încheierea Judecătoriei Chișinău din 21 decembrie 2017 menținute de Curtea de Apel Chișinău la 22 martie 2018 aceste cerințe din pct. pct. a), b) și c) s-au examinat în fond, au fost respinse în totalitate și procesul în privința acestor cerințe s-a încetat, respectiv, se bucură de puterea lucrului judecat.

A menționat că, a patra cerință din cererea precizată, în mod repetat, informând că în anul 2019 reclamantul a separat terenurile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX, ceea ce este un drept legitim incontestabil al proprietarului (CAV „Sigur-Asigur” SA), menționând faptul că, pretinsul tunel inexistent atât din punct de vedere juridic, cât și fizic nu are nici o legătură juridică cu terenurile ei, deoarece SRL „Boghian” nu deține nici un act confirmativ legal că pretinsul tunel s-ar afla pe terenurile cu numerele cadastrale XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX și mai cu seamă pe terenurile cu numerele cadastrale XXXXX, XXXXX care chiar și conform pretențiilor neîntemeiate și eronate ale SRL „Boghian” nu au nici o tangență cu pretinsul tunel respectiv. Deci, până în prezent (în decurs de 13 ani) nu a avut loc constatarea și confirmarea locației acestor pretinse porțiuni sau sectoare de tuneluri - materiale de construcție, ceea ce a constatat și IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul cadastral în Avizul indicat din 03 februarie 2021.

A susținut că, obiect al tranzacției sunt bunuri mobile și nu imobile, nefinalizate și cu locație nedeterminată legal, neautentificate notarial, etc, iar conform Legii cadastrului bunurilor imobile în registru de publicitate imobiliară se înregistrează doar bunurile imobile declarate prin lege ca fiind imobile, în această situație toate acțiunile în justiție care au ca obiect alte bunuri decât cele imobile evident nu pot fi notate în Registrul Bunurilor Imobile. Mai mult ca atât, la acest capitol SRL „Boghian” nu are nici un act confirmativ de atribuire în folosință sau alt temei pentru careva lot de teren în zona respectivă. Astfel, orice alegație cu privire la un pretins viitor drept de arendă este evident declarativă din cauza că nimeni altul în afară de proprietarul CAV „Sigur-Asigur” SA nu ar putea acorda în

arendă terenul proprietate sa privată, iar cereri de expropriere nu pot fi formulate din cauza lipsei interesului național statului la acest obiect.

A notat că, a cincea cerință din cererea precizată este obligarea Primăriei și Consiliului mun. Chișinău de a identifica hotare fixe. Astfel, SRL „Boghian” a solicitat ca instanța să oblige primăria să stabilească hotarele fixe și cum registratorul califică această acțiune ca fiind o acțiune, de care gen, în opinia SCT Chișinău ce are terenul reclamantului proprietate privată cu reclamația ilegală a părții interesate mai ales pentru bunurile imobile XXXXX, XXXXX sau obligarea primăriei să execute o cerere de fixare a hotarelor pe terenurile ce nu-i aparțin, or, actul de stabilire a hotarelor fixe se semnează de toți vecinii ce au hotare comune, adică de vecinii cu care nu au nici un fel de litigii și nicidecum nu de SRL „Boghian” .

A declarat că, stabilirea hotarelor se face nu de primărie, dar de IP „Agenția Servicii Publice”, la caz, anexând refuzul ultimei de a executa cerința dată. Mai mult ca atât, hotarele fixe au fost stabilite la data vânzării terenului SRL „Rufi-Expres” și întocmirii titlului de autentificare a deținătorului de teren.

A susținut că, a șasea cerință din cererea precizată este obligarea ÎS Cadastru să opereze rectificările necesare în Registrul Bunurilor Imobile. Însă a șaptea cerință din cererea precizată nu are tangență cu SCT Chișinău și cu Registrul Bunurilor Imobile din considerentele că îi obligă la alte acțiuni ce nu au tangență cu drepturile ce se intabulează în Registrul Bunurilor Imobile.

Suplimentar a subliniat că, cererea precizată a fost depusă la data de 09 iunie 2020 și abia peste un an partea interesată solicită a fi notată în Registrul Bunurilor Imobile fără a fi prezentată dovada punerii pe rol a acestei cereri, situație care impunea pârâtul să solicite documente suplimentare.

A apreciat ca fiind regretabil faptul că, IP „Agenția Servicii Publice” admite asemenea erori elementare inadmisibile care cauzează prejudicii grave atât reclamantului în prezenta acțiune, cât și constructorului și dezvoltatorului proiectului SRL „Flormin Com”, cu care are un parteneriat în dezvoltarea proiectului imobiliar ambițios. Astfel, acțiunile IP „Agenția Servicii Publice” și a părții interesate SRL „Boghian” le consideră ilegale și dacă situația nu va fi remediată în termeni de urgență vor fi nevoiți să solicite repararea daunelor grave pecuniare cauzate de către pârâtă.

A solicitat anularea deciziei de refuz la efectuarea modificărilor în Registrul Bunurilor Imobile pentru terenurile cu numerele cadastrale XXXXX, XXXXX situate pe XXXXX, emisă de registratorul SCT Chișinău, Manoli Ana și deciziei nr. 11/07/495/2021/98/2021 din 04 octombrie 2021 a registratorului Gușanu Aliona din cadrul IP „Agenția Servicii Publice” prin care a fost menținută decizia de refuz, obligarea IP „Agenția Servicii Publice” să emită actul administrativ individual favorabil prin care să radieze notarea eronată a acțiunii în justiție la cererea SRL „Boghian” în temeiul cererii de concretizare nr. 11114 din 09 iunie 2020 pe terenurile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 iulie 2022, s-a anulat decizia de refuz la efectuarea modificărilor în Registrul Bunurilor Imobile pentru terenurile cu numerele cadastrale XXXXX, XXXXX situate pe XXXXX emisă de registratorul SCT Chișinău, Manoli Ana și decizia emisă de registratorul Agenției Servicii Publice, Gușanu Aliona în procedura prealabilă nr.11/07/495/2021/98/2021 din 04 octombrie 2021.

S-a obligat Agenția Servicii Publice să radieze notarea acțiunii în justiție efectuată în temeiul cererii de concretizare nr. 11114 din 09 iunie 2020 pentru terenurile cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX la cererea SRL „Boghian”.

Prin decizia din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 iulie 2022 și s-a emis o nouă decizie de respingere a acțiunii.

La 13 aprilie 2023, Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Malai Vitalie, a expediat prin poșta electronică recursul nemotivat împotriva deciziei din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Ulterior, la 15 mai 2023 Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Malai Vitalie a depus recurs motivat împotriva deciziei din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

La 20 iunie 2023 SRL „Boghian” a depus referință și a solicitat respingerea recursului depus de Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Malai Vitalie.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia ”Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), recursul se depune la instanța de apel în termen de

30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ potrivit căroră procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termen, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Potrivit art. 97 alin. (3) din Codul administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a

recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Din prevederile art.110¹ alin.(1) și (5) din Codul administrativ rezultă că, notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poșta electronica este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală. Confirmarea recepției notificării, emisă în mod automatizat de sistemul informațional sau de alt mijloc electronic de comunicație dedicat, probează notificarea.

Potrivit art. 114 din Codul administrativ, dacă o notificare a înscrisului, care îndeplinește condițiile de formă, nu poate fi probată sau dacă înscrisul a ajuns cu încălcarea prevederilor obligatorii de notificare, atunci acesta se consideră notificat din momentul în care într-adevăr a ajuns la persoana care urma să fie notificată.

Instanța de recurs constată că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 14 martie 2023, dispozitivul fiind notificat avocatului Malai Vitalie, reprezentantul CAV „Sigur-Asigur” SA prin poșta electronică la 17 martie 2023 (f.d. 158), iar decizia motivată la 24 martie 2023 (f.d. 160).

Se reține că, la 23 martie 2023, decizia integrală a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2023, a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată: <https://cac.instante.justice.md/>.

Cele menționate supra, atestă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), pentru prezentarea motivării recursului, a început să curgă din data de 25 martie 2023, ziua imediat următoare de la data notificării deciziei integrale a instanței de apel, și a expirat la 24 aprilie 2023.

În pofida celor enunțate, Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Malai Vitalie nu s-a conformat prevederilor legale și nu a prezentat motivarea recursului în termenul legal prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), depunând-o doar la 15 mai 2023, fapt inacceptabil potrivit prevederilor legale.

Or, fiind cea interesată de soluționarea cauzei în ordine de recurs, Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Malai Vitalie trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz, prin prezentarea motivării recursului în conformitate cu art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023).

Drept consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca

drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 245 din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Din cele constatate rezultă că, neprezentarea motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al Companiei de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale, inclusiv să-și verifice poșta electronică la intervale rezonabile de timp pentru a nu omite termenul legal de prezentare a recursului motivat.

În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Malai Vitalie drept inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că recurenta a omis să respecte cerințele stabilite de lege pentru depunerea unui recurs.

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Malai Vitalie ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, completul de judecată

d i s p u n e:

Recursul depus de Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Malai Vitalie, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă